

FÖRSAMLINGSINSTRUKTION

HALMSTADS FÖRSAMLING

2021

Svenska kyrkan
HALMSTADS FÖRSAMLING

Innehållsförteckning

Inledning	3
Halmstads församling	4
Omvärldsbeskrivning	6
Omvärldsanalys	8–10
Prioriterade områden	11
Pastoralt program	12–17
Gudstjänst	12
Undervisning	12
Diakoni	15
Mission	15
Musik	17
Barnkonsekvensanalys	18–19

Foto: Johannes Frandsen IKON

Foto: Gustav Helsing IKON

Foto: Kristin Lidell IKON

Inledning

”Kyrkans centrum och livskälla är Jesus Kristus och evangeliet om honom. Evangeliet leder människan till gemenskap med Gud, som är hennes ursprung och mål. Hos Gud finns ett outtömligt djup av vishet, nåd och kärlek. Kyrkans tro innebär en grundläggande tillit till Gud och bygger på Guds väldiga handlingar, som är omvittnade i Bibeln och möter människorna i deras liv. Tron har ett från det apostoliska arvet överlämnat innehåll som kyrkan för vidare och som blir till en personlig erfarenhet i människornas liv. Tron uttrycks i bekännelsen i ord och handling.”

DETTA CITAT ÄR hämtat ur Svenska kyrkans grunddokument, Kyrkordningen. Redan de första halmstadborna som levde för 1 000 år sedan vid Övraby skulle säkerligen känt igen sig i formuleringen av den kristna trons grund. Detta levande historiska arv skall Halmstads församling förvalta för nuvarande och kommande generationer. Att skriva en församlingsinstruktion är att på denna grund ta ut riktningen de närmaste åren för att styra församlingen i en föränderlig värld. Samhällets snabba förändring, klimat-krisens allvar och pandemins oöverblickbara konsekvenser gör att det är omöjligt att förutse hur framtiden kommer att se ut. Därför är det viktigt att hålla en stabil kurs för församlingen. Lite längre fram i Kyrko-ordningen går det att läsa följande om vad en församling i Svenska kyrkan skall göra:

”Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Allt annat som församlingen utför är stöd för och en konsekvens av denna grundläggande uppgift”

Detta är den grund vi har som församling, denna är vår uppgift och detta syfte har vi med vår verksamhet. De följande sidorna presenterar kursriktningen för Halmstads församling de närmaste åren till 2025.

¹Kyrkoordning 2021, s. 17
²Kyrkoordning 2021, vs. 19

Halmstads församling

HALMSTADS FÖRSAMLING HAR i alla tider varit del av det omgivande samhället och framtiden för Halmstads församling innebär att i än högre grad än tidigare samverka med andra goda krafter. Här är det viktigt att lyfta fram ekumeniken och den interreligiösa dialogen men också samarbete med närliggande församlingar och pastorat inom Svenska kyrkan, andra idéburna organisationer samt även sjukhus, garnison, högskola, företag, kommun och region. Inspirerande exempel på minoritetskyrkor inom ACT Alliance och även andra europeiska länder visar att också Svenska kyrkan i framtiden kan fortsätta vara en folkkyrka och en mycket viktig kraft i samhället.

Församlingens verksamhet är uppdelad i tre pastorala områden: Sankt Nikolai-Olaus Petri i centrum, Kärleken-Holm-Övraby i norr samt Martin Luther-Andersberg i de östra delarna av staden. Verksamheten omfattar även fyra förskolor, sjukhuskyrka och verksamhet inom totalförsvaret med utgångspunkt från garnisonen. Församlingen har fyra kyrkogårdar där Västra kyrkogården-Karlsro är störst och där det också återfinns två begravningskapell, krematorium och församlingens kansli med expedition.

I församlingen finns tio präster anställda, bland dem sjukhuspräst och garnisonspastor. Stiftsstyrelsen har beslutat att minst nio komministerbefattningar ska finnas i församlingen. I församlingen finns fem diakoner varav en

sjukhusdiakon samt tre diakoniassistenter. Bland musikerna finns fyra organister och fyra kantorer. Domkapitlet har beslutat att minst tre kyrkomusiker ska vara organister.

I församlingen finns följande kyrkor där det firas gudstjänst varje vecka: S:t Nikolai kyrka, Olaus Petri kyrka, Martin Luthers kyrka, Andersbergskyrkan, Kärlekens kyrka, Holms kyrka, och Sjukhuskyrkans kapell. Sperlingsholms kyrka är en högtidskyrka för de stora kyrkliga högtiderna, sommarmusik och kyrkliga handlingar. Verksamhet bedrivs också i Sjömanskyrkan, garnisonens kapell, Övraby kyrkoruin samt i församlingshemmen.

Genom Halmstads kristna råd är församlingen tillsammans med systerkyrkorna i Halmstad engagerad i Nattcaféet för hemlösa. Dessutom bedrivs arbete i samarbete med andra aktörer exempelvis inom kriminalvården och i integrationsarbetet med Röda Korset och kommunen. Församlingen är representerad i POSOM-gruppen - psykiskt och socialt omhändertagande vid stora olyckor och katastrofer.

³ ACT Alliance är en global sammanslutning av mer än 145 kyrkor och organisationer, däribland Svenska kyrkan

⁴ Stiftets verkställande organ, biskopen är ordförande

⁵ Domkapitlet stödjer och utövar tillsyn över verksamheten i stiftets församlingar och pastorat, biskopen är ordförande

⁶ Psykiskt och socialt omhändertagande

Omvärldsbeskrivning

RESIDENSSTADEN HALMSTAD HAR en historisk tradition av sjöfart, handel och tillverkningsindustri. Landsbygden runt staden är bördig och under 1900-talet har dessutom staden och dess närliggande kuststräckor kommit att bli ett av Sveriges mest attraktiva turist- och fritidscentra. Stadens befolkning ökar till det dubbla under sommaren vilket inte bara påverkar de strandnära områdena utan också stadens centrum i mycket hög grad. Kommunen har strax över 100 000 invånare och knappt hälften av dem bor inom Halmstads församlings gränser. Kommunikationerna är goda, både med väg, järnväg och flyg vilket underlättar in- och utpendling. Hamnen används både för godshantering och en nyöppnad färjeförbindelse. Inom kultursektorn är Halmstad känd framför allt för bildkonst och populärmusik. Inom idrottssektorn finns idrottslag på elitnivå och travbana, Halmstad är även Sveriges golftätaste kommun. Halmstad har lång tradition som militärstad och garnisonen kommer att fördubbla sin verksamhet inom några år. Inom näringslivet minskar industrin till förmån för tjänstesektorn. Högskolan är viktig för Halland med omnejd. Arbetslösheten ligger generellt på en tämligen låg nivå som dock skiljer sig åt mellan stadsdelarna. Många migranter har kommit till Halmstad på grund av arbete eller genom flykt från krig och förföljelse, inflyttningen till staden är dessutom stor. Tillkomsten av externa köpcentra och ökad näthandel lett till en negativ utveckling för stadens centrum.

Foto: Joachim Brink

Foto: Daniel Söderberg

Foto: Beza Mahmud/Försvarsmakten

Foto: Steven Erikson Unsplash

Omvärldsanalys

Denna kortfattade omvärldsbeskrivning leder till följande analys:

1 Inom församlingens gränser kommer demografin att förändras i framtiden. Ett stort antal barnfamiljer och unga vuxna kommer att bosätta sig i Halmstad, men också antalet invånare som är 65 år och äldre kommer att öka markant. Detta pekar exempelvis på en fortsatt efterfrågan av församlingens barn-, familje- och ungdomsverksamhet. Antalet nyblivna pensionärer där många har tid, kraft och vilja till ett ideellt medarbetarskap, om det känns tillräckligt angeläget, innebär stora möjligheter för församlingen. För att möta den här utvecklingen behöver församlingen utveckla sitt sätt att låta ideella medarbetare ta plats och ansvar. Ideellt medarbetarskap i Guds mission är därför ett av församlingens prioriterade områden.

2 Halmstad har förtätats och ytterligare förtätning är planerad. Bostadsbyggandet är omfattande, men billigare hyresbostäder saknas. Församlingens kyrkor och församlingslokaler är fortsatt strategiskt placerade ur ett framtidsperspektiv. Segregationen i Halmstad ökar och aktiva åtgärder krävs. Församlingens verksamhet är ett bidrag till minskad segregation och utanförskap, innehav av byggbar mark kan också användas i detta syfte. Även vad gäller integration och inkludering är behoven stora. Mångfaldsarbetet som inleds med Regnbågsnyckelmärkningen är ett sätt för församlingen att öka sin egen kunskap och medvetenhet om frågorna och reflektion över medverkandes förhållningssätt i alla sammanhang där människor möts i våra kyrkor och andra lokaler.

3 I olika framtidsdokument för kommun och region lyfts miljö-, klimat- och hållbarhetsarbete fram. På flera sätt efterlyses behovet av inte bara konkreta åtgärder utan också motivation för förändring och ett språk för att hantera de existentiella dimensionerna av dessa frågor. Med den kristna förvaltarstanken och synen på skapelsen som helig kan Halmstads församling bli en viktig medaktör och opinionsbildare för nödvändiga samhälleliga och individuella förändringar. Skapelseansvar är därför ett av församlingens prioriterade områden.

4 Halmstads församling har en tradition av att vara en mycket stark kulturaktör både genom sin verksamhet och det kulturarv som församlingen förvaltar. I alla församlingens kyrkor finns ett levande kulturliv med exempelvis stor körverksamhet för alla åldrar som en viktig del av församlingens liv och identitet. Församlingen behöver dock arbeta på att bli en tydligare samverkanspartner med andra krafter inom Halmstads kulturvärld. Inte minst har Sankt Nikolai genom sin centrala placering i staden möjlighet att utgöra mötesplats för ett utvecklat arbete inom kultursamverkan liksom det finns utvecklingsmöjligheter med Kulturskolan och Sturegymnasiet. Den framtida rekryteringen av kyrkomusiker är även något som församlingen behöver prioritera.

5 Den upplevda otryggheten har ökat i Halmstad och några av de mest utsatta områdena är precis kring två av våra kyrkor – Sankt Nikolai och Andersbergskyrkan. Detta utmanar församlingen att fortsätta sin verksamhet att skapa trygghet, inte minst kan större användning av och närvaro i Sankt Nikolai och kommunens planerade omskapande av Stora torg gå hand i hand för att verka för en tryggare stadskärna. Ekumeniskt och interreligiöst arbete samt samarbete med andra organisationer är också viktigt för främjandet av en större trygghet i Halmstad.

6 Det finns stora sociala utmaningar i Halmstad och församlingens diakonala arbete har en bredd av olika insatser och hjälp till människor att bryta ensamhet och ge kraft till förändrat och bättre liv. Storleken på de sociala utmaningarna, där ohälsan exempelvis ökar för unga och ensamheten för äldre, pekar på behovet av att församlingens diakoni fortsatt ska stödja den enskilda människan men också profetiskt peka på orättvisor och missförhållanden i samhället. Halmstads församling arbetar redan på olika sätt för psykisk hälsa, i samarbete med andra goda krafter i samhället kan detta arbete förstärkas. Diakoni är därför ett av församlingens prioriterade områden.

Prioriterade områden

1. IDEELLT MEDARBETARSKAP I GUDS MISSION

Ett utvecklat ideellt medarbetarskap inom flera delar av församlingsverksamheten är av stor vikt för vårt gemensamma uppdrag i Guds mission och församlingens framtid. Arbetet med att bemyndiga och utrusta ideella medarbetare och få gott samarbete med anställda medarbetare behöver därför prioriteras.

2. DIAKONI

Den diakonala verksamheten i Halmstads församling vilar på en stabil grund med mångårigt och uthålligt arbete. Med tanke på samtidens samhällsförändringar behövs en fortsatt stark diakonal prägel på församlingen och därmed behöver diakonin fortsätta att utvecklas och prioriteras.

3. SKAPELSEANSVAR

Klimatkris och miljövard behöver hanteras inte enbart med tekniska, politiska eller etiska argument, problemen har existentiella djup och behöver därför också trons och hoppets språk. Allvaret i situationen och brådskan av förändring gör att skapelseansvar är det tredje område som speciellt behöver prioriteras.

GUDSTJÄNST

Gudstjänsterna är centrum i församlingens liv och verksamhet. Gudstjänsten och nattvardsfirandet är församlingens källa och en öppen gemenskap kring evangelium,

De höll samman och möttes varje dag troget i templet, och i hemmen bröt de brödet och höll måltid med varandra i jublande, uppriktig glädje. Apg. 2:46

glädjebudet om Jesus Kristus. De ska utformas så att människor berörs och känner sig välkomna. Församlingens gudstjänster ska kännetecknas av mångfald i form, stil och delaktighet

och bli möten i tre dimensioner – mellan människa och Gud, människa till människa och ett möte med de egna, personliga djupen. En inkluderande mångfald, exempelvis i form av ålder, kön och etnisk tillhörighet är även viktigt för gudstjänsterna. Gudstjänsten syftar till att i gemenskap möta Jesus och växa i tro, hopp och kärlek.

Det finns en bredd av traditioner och uttryckssätt i gudstjänstlivet i församlingens olika kyrkor, en rikedom som är viktig att förvalta. Vi vill arbeta med en stor tillgänglighet till gudstjänsterna och att aktuella livs- och samhällsfrågor får utrymme. Vi vill också ha en bredd i gudstjänstlivet med gudstjänster vid olika tider och på olika dagar.

Gudstjänst ska firas varje söndag och helgdag, enligt Kyrkoordningen och Kyrkohandbok för Svenska kyrkan. Högmässa (nattvardsgudstjänst) ska firas i minst en kyrka varje söndag. Huvudgudstjänst ska firas i minst en kyrka varje söndag.

UNDERVISNING

Näring till växt i kristen tro och kristet liv kommer ur Bibelns berättelser om Jesus och ur den kristna traditionen. Vår grundsyn är att växande är något som pågår under hela livet och att alla har något att bidra med i lärande och undervisning. Vi vill erbjuda öppna och välkomnande platser för barn, ungdomar och vuxna; i möten, samtal, skapande, lek och gemensam andakt. Vi vill dela att alla är sedda och älskade av Gud och erbjuda mötesplatser i en sådan atmosfär att människan oavsett ålder eller skede i livet blir sedd och respekterad.

Församlingens undervisning består av många olika delar: barn- och familjeverksamhet som är församlingens dopuppföljning samt konfirmand- och ungdomsverksamhet där de unga ledarna är mycket viktiga. För vuxna finns samtalsgrupper och fördjupningskvällar. Körverksamheten är också en del av församlingens undervisning. Samarbete med skolor, idrottsföreningar, andra föreningar samt kultur-samverkan återfinns också inom ramen för församlingens undervisning.

Och med början hos Mose och alla profeter förklarade han för dem allt som står om honom överallt i skrifterna /.../ Och de sedan till varandra: "Brann inte våra hjärtan när han talade till oss och utlade skrifterna för oss?" Luk 24:27, 32

Foto: Kristin Lidell / KON

Foto: Magnus Aronsson

Foto: Johannes Frandsen

Foto: Johannes Frandsen

DIAKONI

Diakoni är alla kristnas uppdrag och ska genomsyra församlingens arbete. Diakoni är ett konkret uttryck för församlingens uppdrag att i Kristi efterföljd visa kärlek och omsorg.

Den som vill vara stor bland er ska vara de andras tjänare /.../ Jag har inte kommit för att bli tjänad utan för att tjäna och ge mitt liv till lösen för många.

Mark 10:43, 45

som hamnar mellan stolar. I det diakonala förhållningssättet ingår att uppmärksamma orättvisor i samhället och vara en aktiv aktör i samhällsdebatten.

Vi vill skapa mötesplatser för diakonalt stöd mellan människor i alla åldrar oavsett kön, etnisk bakgrund och social status. I integrationsarbetet vill vi speciellt lyfta kvinnans ställning i samhället. I den diakonala verksamheten samverkar vi med andra goda krafter i samhället kring social utsatthet, hemlöshet, psykisk ohälsa, ensamhet och isolering. Vi vill fortsätta och fördjupa god samverkan som ger ytterligare samarbetsmöjligheter.

Sedan 2020 är Sjömanskyrkan en del av Halmstads församling med en verksamhet som ska komplettera den övriga diakonala verksamheten i församlingen.

Att se varje människas unika värde är grundläggande för diakonin i Halmstads församling. Den ska kännetecknas av respekt för människan i den situation den befinner sig. Att se och stärka människans egna resurser är en viktig del. Vi vill hävda människors lika värde och vara en röstbärare för människor

MISSION

Mission är att på Jesu uppdrag dela med sig av tro i handling och ord. Grunden är den kristna trons ständiga utåtriktade rörelse - att tjäna andra människor samt värna och vårda skapelsen. Mission tillhör Kyrkans väsen, den tar sig många uttryck och berör hela livet. Det hela handlar djupast sett om Guds mission - Guds sändning av sin kyrka i världen. Mission är därför ingen aktivitet utan en grundläggande del av församlingens identitet. Det föränderliga landskap som är nutidens samhälle och som församlingen lever i kräver ständigt förnyat tänkande och nya sätt att arbeta.

Församlingens mission handlar dels om mötesplatser och arbete inom församlingens gränser, därför är en fortsatt utveckling av församlingens kommunikation viktig. Aktivt stöd av ACT-Svenska kyrkan är en annan del av församlingens mission, församlingens internationella grupp är därför viktig för ekumeniskt internationellt engagemang och kyrkosamarbete.

Vi vill uppmuntra till dop och dopundervisning för alla åldrar och i övrigt göra de kyrkliga handlingarna lättillgängliga. De kyrkliga handlingarna utgör en mycket värdefull kontaktyta med många som annars har en sporadisk kontakt med församlingen, därför vill vi arbeta med att ta vara på och utveckla de kyrkliga handlingarna.

En naturlig del av församlingens mission är förskoleverksamhet och kultursamverkan.

"Frid åt er alla. Som Fadern har sänt mig sänder jag er"

Joh 20:21

..... Pastoralt program

*...och tala till varandra
med psalmer och hymner
och andlig sång. Sjung
och spela för Herren av
hela ert hjärta.
Ef 5:19*

MUSIK

Musiken bär församlingens lovsång till Gud och förstärker och bekräftar livets högtider samt ger tröst och stöd. Musiken talar ett språk som når många människor och som kompletterar församlingens verksamhet i handling och ord.

Körverksamheten engagerar en stor grupp ideella och ger en stark lokal förankring i Halmstad. Genom samarbeten av olika slag, framför allt med lokala förmågor, är musikverksamheten en viktig del inom församlingens kultursamverkan. För framtiden är orgel- och musikundervisning viktiga beståndsdelar i rekryteringen av både anställda och ideella musikaliska medarbetare.

Vi vill att musiken ska väcka, öppna, förstärka och tolka våra upplevelser av livet och Guds närvaro. Vi vill ge plats för musikaliska möten av många olika slag med en mångfald inom musiklivet. Församlingen har rika musikaliska traditioner som vi vill förvalta samt även ytterligare integrera med församlingens övriga verksamhet.

Barnkonsekvensanalys

Analysen är författad av några av församlingens pedagoger.

GUDSTJÄNST

Utifrån församlingsinstruktionens text

att det är viktigt för gudstjänsterna med en inkluderande mångfald vad gäller exempelvis form, stil och ålder ser vi att en möjlighet kan vara att barnen därmed också inkluderas i gudstjänstgemenskapen.

Vi kan också se att barnen riskerar att exkluderas utifrån att barnens ställning i gudstjänsten inte specificeras.

Vi ser också en risk i att barn och unga med andra etniciteter inte inkluderas i flera av våra kyrkor på grund av avsaknad av tolkning till andra språk eller en engelsk översättning.

Erfarenhetsmässigt riskerar barn och unga att inte inkluderas utifrån åldersspannet som firar gudstjänst på söndagar. Detta ser olika ut i våra områden och är också beroende på vilken gudstjänst som firas. Exempelvis på Kärleken är det många ungdomar och konfirmander vid de för ålders-gruppen riktade gudstjänsterna medan det i S:t Nikolai inte är på samma sätt.

Det kan finnas ett värde i att fråga barnen om deras åsikt kring utformandet av gudstjänsten, men detta ryms inte inom ramen för denna analys.

UNDERVISNING

I texten framhålls att vi ska erbjuda öppna och välkomnande platser för barn och ungdomar. Med den skrivningen skulle vi kunna se en möjlig konsekvens att fler barn och unga kommer att söka sig till våra verksamheter som vi måste säga nej till på grund av plats- och resursbrist då det redan idag är något vi tvingas göra.

Vi ser en positiv utgångspunkt i texten om

samarbete (samverkan) med lokala föreningar då vi därigenom möjliggör konfirmationsläsning för ungdomar som kanske annars inte hade kunnat delta.

Som församlingsinstruktionen är skriven idag ser vi ett dilemma i att lägga vikt vid en inkluderande mångfald och samtidigt lyfta fram ett barn- och ungdomsarbete som vilar på församlingens dopuppföljning. Vår bedömning är att risken finns att de barn som inte är döpta men som finns i vår verksamhet blir osynliga i församlingsinstruktionen och därmed exkluderas då de inte faller inom ramen för vår dopuppföljning.

Församlingsinstruktionens tydlighet i satsningen på förskoleverksamheten ser vi som ett starkt ställningstagande för barnen i Halmstad. Då våra förskolor enligt vår bedömning är attraktiva hos många föräldrar, tack vara de små enheterna de utgör samt den goda personaltätheten och de förhållandevis små barngrupperna, ser vi en stor möjlighet att många barn och familjer vi inte annars hade nått kan bli en del av våra olika verksamheter.

Församlingsinstruktionen lyfter fram barnens rätt och lika värde samt respekt för barnen. Utifrån detta tydliga ställningstagande för barn och unga så finns också möjligheten att barnens åsikter tas tillvara och lyssnas på i hur-frågor.

De av barnen som blivit tillfrågade kring deras upplevelse kring hur de blir bemötta och välkomnade i församlingens barnverksamhet har alla gett uttryck för att de känner sig sedda och välkomnade samt att de känner sig lyssnade på. Det stora antalet barn som kommer varje vecka till våra barngrupper kan också ge bilden av att så är fallet.

Utifrån observationer i våra förskolor upplevs barnen med glädje delta i den undervisning som pedagogerna i församlingsverksamheten erbjuder och mycket sällan avvisa möjligheten till deltagande i den konfessionella undervisningen.

DIAKONI

I texten om diakonin så finns inte barn och unga specifikt nämnda någonstans. Även om det i församlingsinstruktionen står skrivet att vi vill skapa mötesplatser för diakonalt stöd mellan människor i alla åldrar så ser vi en risk att barnen tappas bort i det diakonala arbetet då barnen inte särskilt lyfts fram.

Vi ser dock att möjligheten finns att om föräldrarna får stöd och hjälp så får även barnen indirekt del av de insatserna.

Inga barn har tillfrågats i arbetet med analysen, men erfarenheten säger oss att risken att barnen inte inkluderas i det diakonala arbetet existerar.

MISSION

Församlingsinstruktionen lyfter fram arbetet med att göra de kyrkliga handlingarna lättillgängliga, vilket vi ser vi kan bidra till att fler barn får del av församlingens resurser i form av mänskliga möten, gemenskap och kyrkans tro.

I texten beskrivs förskoleverksamheten och kultursamverkan som en naturlig del av församlingens mission. En möjlig positiv konsekvens av detta är att vi når ut till fler familjer, barn och unga än vad vi annars hade gjort.

Utifrån vad som uppmärksammats exempelvis vid förskolebesök och aktiviteter i våra

kyrkor så har barnen uttryckt och visat intresse för kyrkan och dess tro.

MUSIK

Barnen nämns inte specifikt i den del av församlingsinstruktionens som rör musiken. Möjligen skulle barnen kunna inkluderas i texten ”musiken talar ett språk som når många människor och som kompletterar församlingens verksamhet i handling och ord”, men det finns en risk utifrån skrivningen att när musik väljs till våra gudstjänster så tänker vi inte företrädesvis på barnen. Vi bedömer inte att det är möjligt att utgå ifrån att barnen upplever sig inkluderade och delaktiga bara av att finnas med i kyrkorummet.

Genom erfarenhet av barn som deltagare i gudstjänstlivet har vi sett den stora skillnaden det blir för många barn när hänsyn till dem tagits i urvalet av musik.

Foto: Magnus Aronsson/KOM

